

L'entusiasme com a forma de govern del treball creatiu

Publicat per [Interacció](#) [1] el 04/07/2018 - 14:28 | Última modificació: 07/05/2026 - 16:10

La cultura contemporània ha convertit l'entusiasme en una de les seves matèries primeres més valuoses. El treball creatiu ja no es presenta només com una ocupació, sinó com una forma d'identitat, d'autorealització i fins i tot de sentit vital. Aquesta és una de les idees centrals que travessa *El entusiasmo. Precariedad y trabajo creativo en la era digital*, de Remedios Zafra, un assaig que analitza com les economies creatives i digitals han transformat la relació entre treball, emoció i subjectivitat.

El llibre descriu un ecosistema cultural marcat per la hiperconnexió, l'autoexposició permanent i la dificultat de separar vida personal i producció professional. L'entusiasme apareix aquí com una energia ambivalent. D'una banda, sosté processos creatius, desig de participar i capacitat d'imaginació. Però, de l'altra, també funciona com un mecanisme de captura. La promesa de fer allò que agrada acaba legitimant salaris baixos, treball gratuït, disponibilitat contínua i trajectòries laborals inestables.

Zafra se centra especialment en els treballadors culturals, acadèmics i creatius vinculats a l'entorn digital. Són perfils que acumulen projectes, visibilitat i producció constant, però sovint sense estabilitat material ni reconeixement proporcional. La precarietat no es viu només com una condició econòmica. També es converteix en una experiència emocional sostinguda per l'espera: esperar oportunitats, respostes, projectes futurs o una consolidació professional que rarament arriba.

Una de les aportacions més incisives del llibre és mostrar com el capitalisme digital no imposa únicament ritmes de producció més intensos, sinó també noves formes d'autodisciplina. El subjecte creatiu contemporani aprèn a gestionar-se a si mateix, a exposar-se permanentment, a convertir la seva activitat en capital relacional i a mantenir-se actiu fins i tot fora dels espais laborals tradicionals. La frontera entre explotació i autoexplotació es torna cada vegada més difusa.

El llibre també permet llegir moltes transformacions recents del sector cultural. La proliferació de feines fragmentades, la dependència de convocatòries competitives, la necessitat constant de visibilitat o la pressió per produir presència digital formen part d'un mateix ecosistema. En aquest context, la precarietat deixa de ser una excepció transitòria i es converteix en una estructura estable del treball creatiu.

L'interès del text no és només diagnòstic. Zafra intenta preservar una pregunta política de fons: què passa amb la cultura quan el desig de crear queda completament subordinat a les lògiques de rendiment, exposició i supervivència? La qüestió no afecta únicament els treballadors culturals. També interpel·la les institucions, les polítiques culturals i els models de sostenibilitat que fan possible, o impossible, dedicar temps, energia i

pensament a la creació sense viure en una provisionalitat permanent.

Referència

Zafra, R. (2017). *El entusiasmo: Precariedad y trabajo creativo en la era digital*. Anagrama.

Llibre registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[2\]ERCles \[2\]](#) especialitzat en polítiques culturals i pensament contemporani.

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: economia de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/treball-creatiu>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7410>